

Lumnije Jusufi: Moja bosanska prijateljica

Description

Naša autorica Lumnije Jusufi je 1990-ih sa 16 godina došla u Njemačku kao gastarbajtersko dijete. Kao albanologinja i docentica Lumnije radi na Humboldt univerzitetu u Berlinu, na TU u Dortmundu te na nekoliko južноеvropskih univerziteta. Njen fokus istraživanja je na sociolingvistici i migraciji.

Bild: Travnik, Quelle: Pixabay.

Sjećanju i znanju uvijek se posvećuju mnoge oblasti nauke, a centralno pitanje pri tome je šta naše sjećanje u stvari predstavlja. Koliko znanja ili sjećanja je u stvari individualno a koliko kolektivno? Psihologija se pita koliko subjektivnog a koliko objektivnog znanja u nama ima? S književne tačke

gledišta, a na tome se temelji prvi dio naslova mog li?nog eseja, Elena Ferrante na ubje?uju?i na?in realizuje u *Meine geniale Freundin* (Moja genijalna prijateljica), pri?aju?i u ?etiri dijela retrospektivno tj. po sje?anju. Saša Stanišić se tako?er u svom djelu *Herkunft* (Porijeklo) maestralno osvr?e na temu sje?anja, da li u smislu naratora koji ga stalno podsje?a i podsti?e, kako i s bakom koja na kraju pati od demencije.

U mom li?nom eseju, zasnovanom teorijama na temu sje?anja i znanja, se želim približiti Bosni i Hercegovini i ratu u Bosni 1990ih godina. Protagonistkinja eseja je moja bivša školska prijateljica S.H. koja je u Dortmund došla kao izbjeglica i koja se nekoliko godina kasnije vratila natrag. U fokusu ?e stajati njene fragmentarne pri?e i moje nepotpuno sje?anje te znanje o njoj i o ratu u Bosni i Hercegovini. Retrospektivno i s kasnije objektivno ste?enim znanjem pokušavam razumjeti nju i mnoge njene odluke kao što su njen povratak ali i našu prekinutu vezu. U zrelijem dobu i sa znanjem ste?enim kroz studije na Kosovu kasnije sam veoma ?esto opažala da se ljudi poslije rata žele vratiti nazad, pod dosta nepovoljnim okolnostima, te da su kontakte ste?ene u vrijeme bjekstva potpuno prekinuli, da li kao mehanizam represije ili iz želje za zaboravom, povezanim s namjerno stišanim sje?anjem. I dan danas se u Makedoniji po tom pitanju ?esto mogu susresti veoma razo?arani pomaga?i.

Rat i ratno iskustvo imaju mnogo veze s objektivnim znanjem. To oblikuje naša nastava historije koja zauzvrat oblikuje naše “objektivno” znanje. Rat osim toga ili posebice zbog toga ima veze sa subjektivnim znanjem. To želim ispri?ati u vidu mozaika na osnovu moje prijateljice ali i za nju, iako s mnogim prazninama.

Category

1. Blog
2. Jezik*
3. Sažeci

Tags

1. Abstract
2. Berlin
3. bosna
4. Dortmund
5. esej
6. kultura sje?anja
7. Lumnije Jusufi
8. prijateljstvo
9. sažeci
10. sažetak
11. sje?anje
12. Trauma
13. Travnik

Date Created

21 Dez 2021

Author

lumnije